

Svarīgākais īsumā

- Diezgan vājie dati par IKP un nodarbinātību ASV norāda uz atlabšanas tempu samazināšanos
- ASV Federālā rezervju sistēma atgriežas pie kvantitatīvās pavājināšanas politikas

Nedēļa tirgos un ekonomikā**Diezgan vājie dati par IKP un nodarbinātību ASV norāda uz atlabšanas tempu samazināšanos**

Iepriekšējās nedēļās publicētā statistika liecina par to, ka ASV ekonomikas izaugsmes tempi otrajā ceturksnī samazinājās. 2. ceturkšņa IKP provizorisks rezultāts izrādījās zemāks, nekā gaidīja, veidojot 2,4% gada izteiksmē. Pie tam dati rādīja, ka būtiski pieauga imports uz ASV, kas samazināja rādītāju. Negatīvas ārējās tirdzniecības bilances pieaugums samazināja IKP rādītāju par 2,78% punktiem; importa pieaugums samazināja IKP pieaugumu par 4% punktiem, bet eksporta pieaugums palielināja IKP tikai par 1,22%. Ja eksports palielinājās par 10,3% gada izteiksmē, tad importa pieaugums bija 28,8%. Izskatās, ka pat mērens pieaugums privātajā patēriņā ASV izraisa būtisku importa pieaugumu. Privātais patēriņš palielinājās par 1,6% gada izteiksmē, ieguldot kopējā pieaugumā 1,15% punktus. Iepriekšējā ceturksnī privātais patēriņš ASV pieauga par 1,9%. 2. ceturksnī joprojām turpināja pieaugt uzņēmumu krājumi. Tie palielinājās par 27,9% gada izteiksmē, dodot 1,05% punktus kopējam IKP rādītājam. Tas norāda uz to, ka gada otrajā pusē pieaugums būs diezgan vājš, jo uzņēmumi samazinās pasūtījumus, mēģinot vispirms pārdot jau esošos krājumus. 0,88% punktus ASV IKP rādītājā deva valsts izdevumu pieaugums – tie 2. ceturksnī palielinājās par 4,4% gada izteiksmē. Valsts izdevumu pieaugums, galvenokārt – federālā līmenī, ir svarīga ASV IKP pieauguma sastāvdaļa, bet diez vai šis pieaugums ir ilgtspējīgs, jo tas tiek finansēts ar aizvien lielāku aizņemšanos.

Atšķirībā no iepriekšējā ceturkšņa, diezgan būtiski pieauga investīcijas pamatlīdzekļos. Tās deva kopējā rādītājā 2,09% punktus. Vislielākais īpatsvars tajās bija investīcijām programmatūrā un telekomunikāciju iekārtās – 1,36% punkti. Diezgan būtiski pieauga investīcijas privātos mājokļos – par 21,9%, jeb par 0,59% punktiem. Tomēr, neskatoties uz investīciju apjoma pieaugumu, kopumā ASV 2. ceturkšņa IKP rādītāju tirgus uztvēra diezgan negatīvi. Tas liecina, ka ASV ekonomikas atlabšana stagnē.

Neiepriecina nodarbinātības statistika ASV. Jūlija darba tirgus dati izrādījās sliktāki, nekā gaidīja – darbavieta skaits samazinājās par 131 tūkst. (prognoze bija, ka samazinājums būs 65 tūkst.), privātā sektorā radīto darbavieta skaits bija 71 tūkst. (prognoze – 90 tūkst.), bet bezdarba rādītājs palika 9,5% atzīmes līmenī tikai tādēļ, ka ASV ir arvien vairāk cilvēku, kas ilgstoši nemeklē darbu, līdz ar ko viņi tiek izslēgti no bezdarba rādītāja aprēķina. Jūlijā ASV tādu cilvēku bija 181 tūkstotis – par tik samazinājās aprēķinos izmantotais darbaspēka rādītājs. Joprojām augsts ir strukturālais bezdarbs. Lai gan jūlijā cilvēku skaits, kas ir bez darba 27 nedēļas un vairāk, samazinājās līdz 6,572 miljoniem (jūnijā tas bija 6,751 miljoni), tas paliek ļoti augsts. Pie tam pastāv liela varbūtība, ka darbaspēks samazinās galvenokārt uz šo bezdarbnieku rēķina, tāpēc var secināt, ka strukturālais bezdarbs ASV samazinās ļoti lēni. Joprojām augsts paliek bezdarbs celtniecībā – 17,3%, rūpniecībā – 10%, viesnīcu pakalpojumu sektorā – 11,4%. Arī citi rādītāji ASV paliek vāji. Jau ilgstoši nesamazinās sākotnējo pieteikumu skaits bezdarbnieku pabalsta saņemšanai. Šis rādītājs turas virs 450 tūkstošiem, bet pagājušajā nedēļā tas bija 479 tūkst. Jūnijā par 1,2% samazinājās ilgtermiņa lietošanas preču

Kontaktinformācija: e-pasts: info@hipofondi.lv; tālr. 6 777 4455

Šim pārskatam ir vienīgi informatīvs nolūks – tas nav uzskatāms par mārketinga paziņojumu, ieguldījumu pētījumu vai gada/starpperioda finanšu pārskatu, kura sagatavošanas nepieciešamību nosaka normatīvie akti. Šo pārskatu vai nevienu no tā daļām nevar uzskatīt par tiešu un/vai netiešu rekomendāciju attiecībā uz jebkādu aktīvu un finanšu instrumentu pirkšanu, pārdošanu vai iesaistīšanos jebkura cita veida aktivitātes. IPS „Hipo Fondi” neuzņemas nekādu atbildību par tiesīmi/netiesīmiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, kas var rasties pārskata ietvertās informācijas izmantošanas dēļ, kā arī par jebkādam citām pārskatā ietvertās informācijas un tajā izteikto apgalvojumu izmantošanas sekām. Visi pārskatā ietvertie secinājumi un apgalvojumi ir balstīti uz informāciju, kas pieejama pārskata sagatavotājiem un kuru pārskata sagatavotāji uzskata par ticamu; neskatoties uz šo, pārskata sagatavotāji neuzņemas nekādu atbildību par šīs informācijas pareizību un/vai precizitāti.

pasūtījumi. Tikpat daudz – par 1,2% - samazinājās pasūtījumi ASV rūpniecībai. Joprojām vāji paliek nekustamo īpašumu tirgus indikatori. AINU nedaudz uzlabo labāks, nekā bija prognozēts gada laikā pārdoto automašīnu skaits – 11,8 milj. (prognoze 11,5%) kā arī labāki nekā iepriekšējā mēnesī PMI indeksi, kas parāda uzņēmēju noskaņojumu. Tomēr kopainu tas nemaina – statistika liecina, ka pasaules lielākā ekonomika stagnē, ka privātais pieprasījums paliek vājš, bet tuvākajos mēnešos uzņēmumu krājumu apjomu samazināšanās dēļ IKP pieaugums varētu vēl vairāk samazināties. Par vājo pieprasījumu liecina arī zema inflācija – salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu cenu līmenis ASV pieauga par 1,1%, bet neieskaitot pārtiku un energoresursus – 0,9%.

Akciju tirgus pēdējās nedēļas bijis diezgan noturīgs, kas, visdrīzāk, saistīts ar ASV kompāniju 2. ceturkšņa joprojām labo rādītāju publicēšanu. Tāpat kā iepriekšējā periodā, lielākā daļa ASV kompāniju parādīja labus rezultātus.

Bet to, ka investori arvien vairāk sāk izvairīties no riska, parāda pieaugošās valsts parāda vērtspapīru cenas. Pēdējā laikā ASV un Vācijas valsts vērtspapīru cenas ir pieaugušas diezgan būtiski. Iespējams, neskatoties uz pašreizējo ASV kompāniju labo stāvokli, tirgus dalībnieki bažās, ka ekonomikas izaugsmes tempu samazinājums varētu pasliktināt korporatīvos ienākumus tuvākajā nākotnē.

Pie tam ir jāņem vērā, ka līdz šī gada beigām izbeigsies lielākā daļa ASV ekonomikas stimulēšanas pasākumu, kas tiek īstenoti sākot ar 2009. gada martu. Jau ir redzams, ka, lai gan šie pasākumi palīdzēja iziet no recesijas, tie bija nepietiekami, lai ekonomika izietu uz ilgtspējīgas izaugsmes ceļa. Investori jau sāk gaidīt, ka ASV valdība pieņems jaunu stimulēšanas pasākumu kompleksu, kas ļautu saglabāt ekonomisko izaugsmi arī nākamgad. Tomēr tādu pasākumu pieņemšana šogad varētu būt sarežģīta politiski – jo šogad notiks starpperiodu vēlēšanas ASV Kongresā. Vēlēšanas kampaņas ietvaros republikāņu partija apsūdz valdošos demokrātus izšķērdībā

un aicina pievērsties taupības pasākumiem, lai ierobežotu valsts parāda pieauguma tempus. Iespējams, ka tas padarīs liela mēroga stimulēšanas programmas apstiprināšanu līdz vēlēšanām par neiespējamu. Tieši tāpēc akciju tirgū tagad ir iestājusies pauze – pēdējās dienās svarīgākie akciju indeksi ir diezgan stabili. Tomēr iespējams, ka tuvākajā laikā akciju indeksi sāks samazināties. Izskatās, ka tuvākais laiks nebūs pats labvēlīgākais akcijām. Tagad tirgus dalībnieki gaida, ka ASV valsts institūcijas sāks rīkoties, lai novērstu iespējamo recesijas otro vilni.

ASV Federālā rezervju sistēma atgriežas pie kvantitatīvās pavājināšanas politikas

Pirmā institūcija, kas varētu reaģēt, ir ASV Federālā rezervju sistēma. Tās sēde notiks 10. augustā. Tirgus dalībnieki gaida, ka tajā varētu tikt pieņemts lēmums par kvantitatīvās pavājināšanas politikas turpināšanu ar mērķi noturēt procentu likmes zemā līmenī un sniegt ASV uzņēmējiem atbalstu lētāku kredītu veidā. Pirmais, ko varētu izdarīt FRS – nolemt, ka aptuveni 200 miljardi dolāru, kurus FRS iegūs pēc tās īpašumā esošo ķīlu zīmju dzēšanas šogad tiks reinvestēti jaunu ķīlu zīmju un ASV valsts obligāciju iegādē.

Tomēr tikai monetārās politikas pasākumi būs nepietiekami atlabšanas tempu noturēšanai ASV. To nesen pauda pats Bens Bernanke, uzsverot, ka nepieciešams turpināt fiskālās stimulēšanas pasākumus, jo tikai monetārās politikas instrumenti nespēs atdzīvīnāt kredītēšanu ASV. Līdz šim kvantitatīvās pavājināšanas politika ASV palīdzēja atjaunot uzticību banku sistēmai, bet neveicināja ASV ekonomikas kreditēšanas atjaunošanu. Kreditēšana ir stagnācijā pat neskatoties uz ļoti zemām procentu likmēm, un monetārās politikas arsenālā nav instrumentu, lai to atdzīvīnātu. Tieši tāpēc Bernanke uzskata, ka nepieciešams turpināt fiskālās stimulēšanas pasākumus, jo tas laikam ir vienīgais ceļš, kā var pasargāt ASV ekonomiku no stagnācijas, un, iespējams, atkārtotas recesijas.

Akciju tirgus indeksi		09.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
MSCI World	Pasaule	298.16	296.69	280.78	281.62	281.25	270.61	-
MSCI Emerging Markets	Attīstības valstis	1015.99	1012.94	951.85	927.04	908.67	852.93	-
S&P 500	ASV	1127.79	1125.86	1077.96	1110.88	1070.52	1010.48	1453.09
DJIA	ASV	10698.75	10674.38	10198.03	10380.43	10058.64	9370.07	13270.68
Xetra DAX	Vācija	6351.60	6292.13	6065.24	5715.09	5498.26	5458.96	7453.59
Nikkei 225	Japāna	9572.49	9570.31	9585.32	10364.59	9932.90	10412.09	17170.60
Shanghai Composite	Ķīna	2672.53	2672.52	2470.92	2688.38	2948.84	3260.69	-
RTS	Krievija	1520.56	1523.16	1359.45	1369.91	1390.32	1080.08	1939.00
Bombay Sensex	Indija	18287.50	18081.21	17833.54	16769.11	16042.18	15160.24	15100.15
Bovespa	Brazīlija	67862.28	68517.46	63476.32	62870.88	64718.17	56329.51	53430.84
OMX Baltic	Baltija	454.65	432.42	409.19	425.10	-	-	-
OMX Riga	Latvija	397.36	374.69	352.20	353.13	335.19	268.46	738.21
OMX Tallinn	Igaunija	578.46	550.05	519.18	574.60	551.82	321.55	-
OMX Vilnius	Lietuva	323.72	314.76	309.64	303.07	310.25	209.54	-

Valūtas tirgus		09.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EUR/USD		1.3223	1.3180	1.2634	1.2759	1.3789	1.4185	1.3671
USD/LVL		0.5354	0.5370	0.5562	0.5532	0.5141	0.4951	0.5099
EUR/LVL		0.7081	0.7079	0.7027	0.7058	0.7071	0.7023	0.6968
EUR/SEK		9.4015	9.3492	9.4632	9.7379	10.0988	10.1654	-
EUR/RUB		39.5868	39.4873	39.0012	38.8759	41.8865	44.9033	34.8078

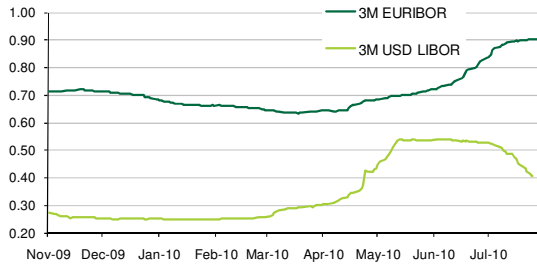
Naudas tirgus		09.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EURIBOR	O/N	0.34	0.40	0.39	0.32	0.64	0.34	4.22
	3M	0.90	0.90	0.82	0.68	0.66	0.88	4.40
	6M	1.16	1.15	1.08	0.98	0.97	1.13	4.48
USD LIBOR	O/N	0.24	0.24	0.28	0.32	0.17	0.25	5.86
	3M	0.40	0.44	0.53	0.43	0.25	0.46	5.50
	6M	0.63	0.66	0.73	0.64	0.39	0.91	5.39
LVL RIGIBOR	O/N	0.67	0.71	1.10	1.16	1.26	3.27	6.08
	3M	1.29	1.35	1.93	2.26	3.29	14.52	6.87
	6M	2.17	2.31	2.66	2.76	5.11	17.32	7.71

Valsts obligācijas		09.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Vācija (Bund)	2 gadi	0.73	0.79	0.77	0.51	1.02	1.54	4.31
	10 gadi	2.53	2.70	2.65	2.77	3.17	3.45	4.39
ASV (Treasuries)	2 gadi	0.54	0.57	0.64	0.83	0.84	1.30	4.49
	10 gadi	2.83	2.97	3.06	3.43	3.65	3.86	4.79
Lielbritānija (Gilts)	2 gadi	0.78	0.80	0.74	1.08	1.21	1.30	-
	10 gadi	3.24	3.35	3.34	3.84	3.95	3.79	-

Kredītspreidi		09.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Eiropas investīcijas reitīnga kompāniju CDS spreidi	3 gadi	81	79	97	122	76	69	-
	5 gadi	103	100	115	141	93	87	-
	10 gadi	112.12	107.23	118.68	131.40	103.55	92.88	-
Eiropas augstā ienesīguma parāda instrumentu CDS spreidi	3 gadi	400	396	470	519	410	552	-
iTRAXX Crossover	5 gadi	469	458	529	600	488	582	-
	10 gadi	467	452	502	603	495	532	-

Izejvielas		09.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Nafta (NYM Light Crude - Futures), USD		81.48	78.95	76.09	75.11	73.75	70.93	71.59
Zelts XAU, USD		1 200.40	1 180.85	1 211.50	1 207.80	1 076.90	953.90	661.20
Varš (Copper 3M - Futures), USD		7 424.75	7 509.85	6 759.75	6 940.25	6 590.00	6 149.75	7 435.00

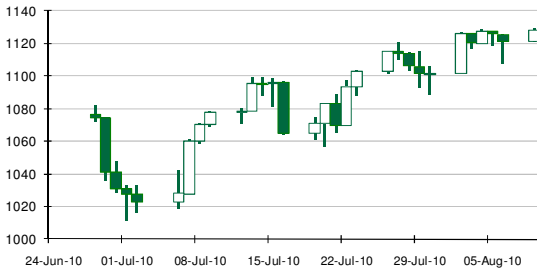
3M naudas tirgus likmes

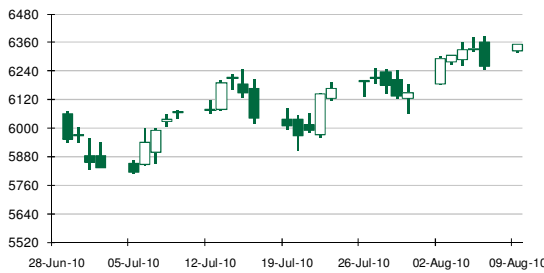
EUR/USD kurss

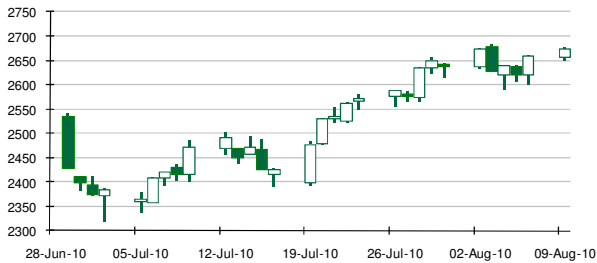
ASV akciju indeksa S&P 500 vērtība

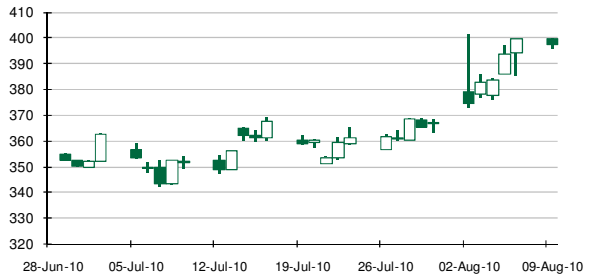
Vācijas akciju indeksa XETRA DAX vērtība

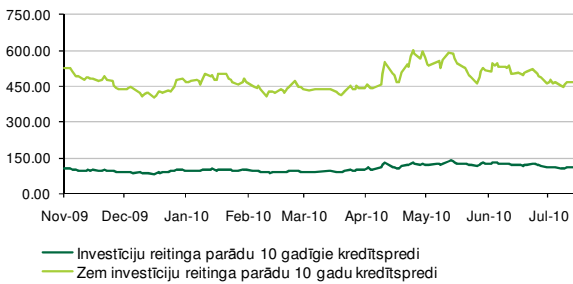
Shanghai Composite indeksa vērtība

OMX Rīga indeksa vērtība

10-gadīgo obligāciju kredītsprei (CDS)

HFRX globālais hedžfondu indekss

Pārskatā izmantotās informācijas avots: Thomson Reuters